

"Enakopravnost"

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS
IZHAJA VSAK DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV.

Owned and Published by:
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation -- 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:

My Carrier	1 year \$5.50. 6 mo. \$2.00. 3 mo. \$1.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail	1 year \$5.50. 6 mo. \$2.50
United States	1 year \$4.50. 6 mo. \$1.75. 3 mo. \$0.75
Europe and Canada	1 year \$7.50. 6 mo. \$3.00
POSAMEZNA ŠTEVILKA 3.	SINGLE COPY 2c.

Lastute in izdala za Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.

6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino oglašev na odgovorno ne uredništvo. ne upravljanje.

CLEVELAND, O., PETEK (FRIDAY), DECEMBER 8th, 1922.

104

VISOKE PLAČE IN ZLOČINSTVO.

Pretekli mesec je prizivno sodišče columbijskega distrikta proglašilo zakon za minimalne ženske plače neustavnim. Ta sklep najvišjega tribunala je posebne važnosti za celtno ameriško delavsko gibanje, ker kaže, kako postajajo ameriška sodišča bolj in bolj orožje v rokah kapitalističnega razreda proti delavstvu. Vprašanje kontrole zveznih sodišč bo za bodočih deset ali več let ena najvažnejših konkretnih, vprašanj v ameriški politiki, in stranki, ki bo znala to vprašanje predstaviti ljudstvu v njegovi polni važnosti, je zagurjan uspeh.

Sodnik, ki je napisal večinsko poročilo v tej važni odločitvi, argumentira, da imajo ženske sedaj iste politične moći kot moški, in da bi bil torej poseben zakon za njih protekcijo smatrati v luči izrednega privilegia, v kar sodišče ne more privoliti.

Toda večinsko poročilo gre celo dalje. Izraža se prepričanje, da visoke plače še nikakor niso garancija za moralnost in blagostanje ljudstva. Kot dokaz se navaja višje plače, ki so jih bili deležni delavci izza vojne in zaključuje, da je naraščanje zločinov šlo paralelno z višenjem plače. To tako teško v soglasu z aktualnim položajem, kajti splošno znana reč je, da so napadi in ropi v takozvanih kritičnih časih veliko številnejši kot takrat, ko je dovoljela za vse. In če bi se učeni sodnik najvišjega columbijskega sodišča toliko potrudil, da bi pogledal preko meje Zedinjenih držav v evropska industrijalna mesta, v London, Pariz, Dunaj, Berlin, kjer je na tisoče in tisoče dekle in žen obsojenih v prostituciji, ker se družače preživljata ne morejo, bi menda kmalu prenehali trditi, da visoke oziroma nizke plače nimajo nikakega učinka na ljudski moral.

Nikakega dvoma pa ni, da je sodnik, ki je napisal omenjeno večinsko poročilo, izvrstno izvežban v šoli kapitalističnega mišljenja in zaključevanja. On vidi le mrtvo črko zakona, argumentira v mrtvem jeziku kapitalističnega advokata, in ne čuti nikake potrebe, da bi zako ne tolmačil simpatično in v soglasju z očividnimi potrebami aktualnih žavljenskrah razmer.

Trditev, da ženske niso upravičene do protekcije za konov, ki bi jih varovali pred prevelikim izkorisčanjem je dodaten dokaz, kako nasprotno z vsemi načeli človekol-

Narodnost prebivalstva ameriških velemešč.

St. Louis in Baltimore.

New York (Jugoslovanski oddelek FLIS) — Izmed dvanajstoric ameriških velemešč, katerih prebivalstvo — ne všečišči okolice — presega pol milijona, navedli smo, kar se tiče narodnostne statistike, že sledi: Boston, Buffalo, Chicago, Cleveland, Detroit, Los Angeles, New York, Philadelphia, Pittsburgh in San Francisco. Preostala še mestni Baltimore in St. Louis.

Kakor smo že večkrat omenili, ljudsko štetje navaja narodnost le takozvenega "foreign white stock", t. j. belokožnih tujerodcev in njihovih tukaj rojenih otrok — z drugimi besedami: le narodnost oziroma materinščino prve in druge generacije priseljencev. Tukaj rojeni Amerikanici, katerih oba stariša sta se rodila v Združenih Državah, niso navedeni v statistiki o materinščini, ker se predpostavlja, da so ti le že samo Amerikanici in ničesar drugač.

Belokožni Amerikanici, rojeni v Amerikanec, tvorijo pa le primo majhen del prebivalstva naših velemešč. Izmed zgoraj navedene dvanajstorceve velemešč imajo večino le v mestih Baltimore (čez 60%), Los Angeles (skoraj 54%) in St. Louis (oko 51%); v drugih zgoraj navedenih velemeščih so povsod v manjšini tujerodci in njihovi tukaj rojeni otroci pa v večini. Mesto New York seveda prednjači kot mesto "novih" Amerikanec, vnašajo Amerikanici, katerih stariša so se že rodili v Združenih Državah, le nekaj čez 21% ceckupnega belokožnega prebivalstva. Le malo boljše je njihovo azmjerje v Bostonu in Chicagu (skoraj 25%). V Clevelandu jih je komaj 28%, v Buffalo in Detroitu približno 33%, v San Francisco 34%, v Pittsburghu čez 41%.

St. Louis.

Prebivalstvo mesta St. Louis (znaša (po ljudskem štetju od 1. 1920) 772,897; od teh je 702,615 belokožev. Foreign white stock,

Take sodne odločitve bi morale vzdržati intelligentne delavce širok dežele k akciji. Ni dvoma, da bo zadava sedaj šla pred najvišje sodišče Zedinjenih držav in da bo njegova odločitev, ki bo končno veljavna, največje važnosti za razvoj političnega položaja v Ameriki.

namreč belokožni tujerodci in njihovi tukaj rojeni otroci, znaša 343,183. Vse belokožno prebivalstvo bi se delilo tako: čez 51% tukaj rojenih od roditeljev, ki sta se obe že rodila v Združenih državah, čez 34% tukaj rojenih od tujerodnih starišev in skoraj 15% tujerodcev.

Izmed tujerodcev in njihovih tukaj rojenih otrok prednjačijo po narodnosti oziroma materinščini Nemci, na to sledijo Angleži in Irki, potem postopno Židje, Italijani, Poljaki, Čehi itd. Jugoslovani so navedeni kot: Slovenci: 542, od teh 323 tujerodcev in 218 tukaj rojenih. Srbo-Hrvati: 2,526, od teh 1,733 tujerodcev in 793 tukaj rojenih. Vseh Slovanov je 32,305.

Baltimore.

Izmed 733,826 prebivalcev mesta Baltimore je 625,130 belokožev. Od teh pa je tujerodec in njihovih tukaj rojenih otrok 246,750. Tujerodeci tvorijo čez 13% vsega belokožnega prebivalstva, tujerodeci od tujerodnih starišev je 26% in Amerikanec, rojenih od tujerodnih starišev, čez 60%. Izmed vseh velemešč preko pol milijona prebivalstva je torej Baltimore najbolj pristno ameriško mesto, kar se tiče rojstva prebivalcev.

Izmed tujerodcev in njihovih tukaj rojenih otrok prednjačijo po materinščini Nemci; za njimi sledijo postopno: Angleži in Irki, Židje, Poljaki, Italijani, Čehi, Rusi itd.

Jugoslovjanov je navedenih le malo, namreč: Slovencev 274 in Srbo-Hrvatov 309.

Vseh Slovanov je 45,909.

Ameriški konzularni distrikti v Jugoslaviji, Reki in Trstu.

New York (Jugoslovanski oddelek FLIS) — State Department naznana, da je odobril slediće delokroge ameriških konzulatov (U. S. Bureau of Education) dobiva od strani šolskih oblasti, governorjev in mnogih javnih organizacij, zdi se, da se bo Education Week proslavljava v vsakem mestu in vasi Združenih držav; razpravljalo in predstresovalo se bo o vseh posvetnih vprašanjih, poudarjajoč toliko lokalne vzgojne potrebe, kolikor tudi široka vprašanja vzgoje kot najvznežnejša stvar v ameriškem življenju.

1. V delokrog ameriškega konzulata v Belgradu spadajo: Srbi, Crnogora, Vojvodina, Hercegovina, vukovarska županija in Šlavonija, okrožji Split in Dubrovnik v Dalmaciji in okrožji Tuza in Sarajevo v Bosni.

2. V delokrog ameriškega konzulata v Zagrebu spadajo: Slovenci, Prekomurje, Medjumurje, županije belovarska, zagrebška, varaždinska, virovitiška in požeška v Hrvatsko-Slavoniji, okrožja Travnik, Banjaluka in Bihać v Bosni, županije modruško-reška in ličko-krbavska, nadalje delokrog Lika, ki leži severno od splitskega okrožja in ki je bil poprej razdeljen v okrožju Šibenik in Zadar.

Kar se tiče ameriškega konzulata v Reki, spada v njegov delokrog le svobodna država in mestno Reka. Glede delokroga ameriškega konzulata v Trstu, ni State Department še našel ustrezno določiti natančno njegov delokrog. Kjerkoli ni delokrog koga konzulata natančno določen, velja načelo, da je dotični konzulat na uslugo za vse one kraje, ki so bližji njegovemu sedežu, kot onemu katerega drugač konzulata v isti državi.

Baltimore.

Poudarjala se bo — kot še nikdar poprej — važnost vzgoje pod vplivom ameriških idej in idealov. Sodec iz neštevilnih pisem, ki jih federalni vzgojevalni urad (U. S. Bureau of Education) dobiva od strani šolskih oblasti, governorjev in mnogih javnih organizacij, zdi se, da se bo Education Week proslavljava v vsakem mestu in vasi Združenih držav; razpravljalo in predstresovalo se bo o vseh posvetnih vprašanjih, poudarjajoč toliko lokalne vzgojne potrebe, kolikor tudi široka vprašanja vzgoje kot najvznežnejša stvar v ameriškem življenju.

Mnogo governorjev izdaja proklamacije s pozivom, da se proslavi "vzgojevalni teden".

Vsi javni faktorji, zlasti šolske oblasti organizirajo intenzivno kampanjo. Časopis je v priznica

bodo prispevali.

Vzgojevalci in šolski strokovnjaki se shajajo od časa do časa, da potom razprave prispevajo k napredovanju vzgojevalnih sredstev; ali glavna stvar v

2. V delokrog ameriškega konzulata v Zagrebu spadajo: Slovenci, Prekomurje, Medjumurje, županije belovarska, zagrebška, varaždinska, virovitiška in požeška v Hrvatsko-Slavoniji, okrožja Travnik, Banjaluke in Bihać v Bosni, županije modruško-reška in ličko-krbavska, nadalje delokrog Lika, ki leži severno od splitskega okrožja in ki je bil poprej razdeljen v okrožju Šibenik in Zadar.

3. Vzgojevalni teden.

— Policia je prisla na sled nekemu dečku, ki je vdrl tekmo zadnjega leta v 41 šolskih poslopij ter nakradel raznih potreščin. Priznal je vse tativne, kar jih je na posebnem rekordu, kjer so označeni datumni in imena šol, ki so bile okradene.

— Bolnica skočila v smrt. Včeraj zjutraj je skočila iz četrtega nadstropja Mrs. Clara V. McKenna, 2426 Carnegie Ave. Imela je hud napad pljučnice in v zne denosti si je končala življenje. Bila je v oskrbi bolniške strežnice.

— Deset Miklavževih zapovedi za naša dečka. Ali veste, da je hodil v torek počasi Miklavž tudi okrog naših dekle? Naši Jennie in Jeriek nekeje ob St. Clairju je prinesel brezovke, korenja, pese, kolorabe, krompirja, repe in druge fronte in seveda ker so nežnega spola jima je pričel še malo bonbončkov. Na vrhu velikega kupa vseh daril pa jima je zapustil slediće pismo: "Drage gospice: Sprejmite ta skromni darček od Miklavža, nakar vam bo prihodnjo leto kaj več in boljšega prinesel."

1. pridne
2. pobožne
3. pohlevne
4. poštene
5. pokorne
6. postrežne
7. prijazne
8. priljudne
9. prikujuje
10. previdne.

Kdo Miklavževih zapovedi ne izpolnjuje, tega gotovo kaznuje. Drage moje hčerke! Jaz, Miklavž vam povev tak, da vam nič ne bo, če ne boš drugih puštih in naših fantov ljubile! Pun ce zdaj pa le pazite, da se kaj ne pregrepite!

— Niso mogli čakati Miklavža. Po večini domov v Ameriki nosi Miklavž šele o božiču. Nekim paglavcem na zapadni strani mesta v Lakewood pa se je zdelo predolg, da bi čakali do

tedaj, zato so si hoteli do kar sami pomagati. Sinoči so se spravili nad neko železniško vozino na 11906 Detroit Avenue. Voznila sta zlezla v notranje prostore, enega sta pustila pa na strani. Neki sosed pa je čul rotapajanje v poklicniku, ki je vse tri mlade tatove zajela in odvlečla se do seboj. Najmlajši, ki je še 9 let star in je bil na straži, je aklical policijem, ko jih je vlečel prihajati, če sme tudi on nevi, da si nabere nekaj miklavžov, oviravši z nabasanimi žepi in livovali se naravnost v roke policij.

— Oblasti iščejo Arnolda Wieganda, zlatarja na 1101 Superior Ave., katerega se dolži, da je izposloval za 18letno Carrie Voll, kriminalno operacijo, ki se zosledicami katere dekle umrl, eden pokopano, ne da bi se vedelo njeno ime. Istočasno je bilo izloženo tudi Mrs. Elizabeth Valsh, 8800 Broadway, ki je tudi edna operacija. Carrie je priznala v Clevelandu z nekem prijateljem o Kitchener, Canada, zadnjega septembra. Skupno sta si na podnjeni pravili, da je umrl na 55. Street. Gospodinji podnjeni pravili, da je v groznih mukah Končno je bila prepeljana v mestno bolnišnico, kjer je umrla. Takoj drugi dan pa je bila pokopana na mestnem pokopališču v Warrensville. Kdo je bila se dognala šele sedaj, ko je prišel sem eden izmed njemih bratov.

— Brata obsojenia. Otto Miller, 21 in Fred Miller, 22 iz 609 Superior Ave., sta bila obsojena včeraj vsak na deset let ječi prisilni delavnici, ker sta bila spoznana kriva ropanja. Brata sta priznala, da sta izvršila temajnem šest tednov. Brat je prišel na vzhodni strani mesta.

— Oženjen snubec poslan je luknjo. Paul Arvay, 8001 Huntington Ave., je prišel v sredino prednega sodnika Stevensa, ker je bil obtožen, da se je predstavljal za samca ter zaprosil Lucy Herbert, ki je bila v 2699 E. 93 St. za njeno roko, medtem ko je oženjen in ima tri otroke v nekem drugem mestu. Obsojen je na \$50 in 30 dnevnih zapor.

— Upoštevajte trgovce, ki oglašajo "Enakopravnost".

— Upoštevajte trgovce, ki oglašajo "Enakopravnost".

— Mamba zavzel je Kali, željno užalostila in prosila, da ji del dežele Vahimov in pridobil veliko kralje. Pričevali so, da divja vojna zlasti na južnem kraju v like vode, kjer se nahaja na visoki in široki skalici v "bomba" Fumbe.

Ta novica je Kaliju zelo užalostila in prosila, da ji del dežele Vahimov in pridobil veliko kralje. Ta novica, da bi kar najhitreje prekoračil goro, ki jih je del dežele, od krajov, po katerih je divjal počar vojne, je obdeloval, da bo našel pot, po kateri bodo zamogli iti na sam konji, ampak tudi King. Nahajal se je že v veliko zanesljivosti v Fumbe, znane mu od otroških let.

Toda pokazalo se, da je prehod ni bil lahek in ne bi bil pomoč prebivalcem poslednje vasi, kateri so sledili od vajevanja smeri proti očetovi "bomba", oddaljeni od poti, je odšešel s istega večera do vaj

"ENAKOPRavnost"

S. Finžgar:

ŠTUDENT NAJ BO.

nikdar se mu ni zdel oče
ogromen velikan, kakor to
je stal pred njim — grem
pred sodnikom.

oko, fant! ti si doštudiral
drag je latinščina, s ka
klicl praseta na gos
gmajni. Zakaj gor te
am. Pa takoj!"

kor je bila trda ta beseda
zaljubljena polna, se je je Fran
vendar pravzaprav razvese
vojem srcu. Samo da je bi
se — da ni bil molk.

Nisem mogel, oče," je izpre
se Francelj in segel v žep
dejto.

rije, kaj si imel opravka, da
mogel? Ni živine pri hiši, da
vrdeval, niso pridelali ko
da bi jo robkali in statev
ne, da bi sukal za tkanje."

so študentu kapale solze
ih, se je oglasila Regina,

"Oče, ne zamerite, Vi ne razu
nete. Ljubljanske šole so hude!

"Hude, hude, že razumem, pa
a očetove groše so hude, ne za
anta!"

"I, no, Matevžek, govoril ti?"
Regina je namignila sinu na
polklicl za razsodbo.

Takole je, oče; Če bi se bil
Francelj nočindan učil, morda bi
bil zvezel do — nemščine. Tam bi
ga pa deset inštruktorjev ne bi
rešilo. Ce ne zna — pa ne zna.
V enem mesecu se ne vlijev v gla
vo, kar se drugod dve, tri leta
učijo."

"Pa menda ni samo nemšči
na! Kje imas izpričevalo?"

Francelj ga je potegnil iz že
pa in ponudil očetu.

Regina se je zavzela.

"Viž ga! Ponoči sem mu stis
kala po žepih in knjigah za iz
pričevalom, Kje si ga imel?"

Francelj ni odgovoril, Matev
žek je pa očetu razlagal rede.

"Da si mi doma takoj po šoli
popoldne. Dobroga se posvetu
jem, kaj bi s teboj."

Oče se je okrenil in ni re
kel "z Bogom", tudi Regini ne.

Krog četrte ure se je oče vr
nil in z njim bogoslovec Nace,
Franceljn strnič. Njega je oče
— vse drugo — se posluša —

pa se ne sliši.

Student je sedel na skrinjici,
ko sta vstopila. Na kolennih je
imel zaprto knjigo, zamišlen in
nemiren, kako se odloči: Ali pa
stir v Korotanu na Gospovske
molu — ali še nadalje štu
dent. Resnica je bila, da Fran
celjn ni bilo kdovkaj do na
daljnega študiranja. Ali zelo
brdiko je pa bilo spoznanje, da
bi moral za kazen mimo doma —

past v tuje kraje in ne lepih
zvezčastih krov, tudi ne bele če
de ovčic, ampak svinje. Kakor
izgubljeni sin v zgodbah. In na
tanko je že videl sebe, kako se
bo razigran in umazan spopadel

z umazanimi živalmi za ostanke
ob koritu. "O," je vdihnil meni — za
lestno. "Ali je bil tega treba?"

Bogoslovec Nace je stopil pre
denj in mi govoril dolgo pridi
go. Francelj jo je dolgo posluš
al, toda njegovega srca se te
besede niso kar nič dotaknile.
Dogma je edino očetova beseda —

vse drugo — se posluša —
pa se ne sliši.

Ko je dogovoril strnič Nace
studentu, se je obrnil do očeta.

"Kakor sem Vam rekel, stric;
ostane naj. Pravzaprav bi bil
resnično moral v peti razred in
ne v latinško. Ce pade še enkrat
— ni izgubljeno leto. Saj je do
bro, da dobi trdno podlago takoj
spozetka. Drugo leto se bo šele
pokazalo, ali je za šolo, ali ni.
Le poskusite!"

Dobro govoris za fanta, za
cetca so pa take poskušnje hen
tan drage. Pa naj bo. Sin, ti pa
zapomni, tukaj je priča: Ti
troški, ki jih imam morda po ne
potrebnem s teboj, se ti odteg
ju je takoj zblizalo.

nej pri deti, če je sploh kaj bo.
Ne boš zapravil meni — za
previš sebi — negodnik!"

Ko je oče narečil še gospodini:
"Trdo ga imete in priveži
te ga na kratko," je opatal bis
ago in odšel resen in strogo, kakor
vtlešena božja in človeška za
poved.

OSVETA.

Na stanovanju se je izvršil za
Franceljnva važen dogodek. Ta
koj prve dni v novem semestru
se je naselil namesto Pepeta —

student Pepi, drugošolec. Ime in
kroj sta Franceljn takoj dokaza
la, da ni revne hiše sin. Tudi
pri mizi je bilo taisto. Regina je
Franceljn razložila, da plačuje
Pepi pet goldinarjev več na me
sec in da mora začeti imeti boljšo
hrano. Vse to Franceljn ni nič
motilo in pohujševalo. Radove
den je bil edinole: kakšen je ta
fant. Pravo veselje je doživel, ko
mu je Pepi prvi večer razdelil, da
ima tudi tri dvojke. To dejstvo
ju je takoj zblizalo.

\$50.00

v denarnih darilih
Zastonj!

Mi smo skupni s to po
nudbo, da vam damo
priliko do večje izbere.

Seznanite se z dvema Collinwood
skima

NAJBOLJŠIMA TRGOVINAMA S
ČEVLIJ

Brezplačen listek za vsak dolar, katerega zakupite.

Primerna obutev za sedaj.

Gorki, udobni copati za ženske, Silver brown, Copley
Blue, Old Rose, Navy Blue, Taupe, Emerald Green,
Saphire, American Beauty, Lavender, Orchid, Maroon,
Oxford Gray, Pink, Wine and Black, po

\$1.25 \$1.50 \$1.75 \$2.00

Otročji šolni, rudeči in modri; visoki ali nizki vzorci,
z mičnimi živalskimi figurami v srebrni ali drugih
barvah.

90c 95c \$1.00

Zenski Juliets, okrajeni z kožuhovino ali trakom, v rož
nati, sivi, vinski, modri in pepelnati barvi.

\$1.50 \$1.75 \$2.00

Moški mehki, udobni copati, Everett kroja, oxford,
srebrno rjavci, sivi in temno rudeči.

\$1.50 in \$2.00

Radio škornji za otroke. Jako pripravljeni za darilo. Pri
vrhu imajo volhen okrasek.

Otročji za gospodinje

\$2.75 \$3.00

Moški usnjati rjavci ali črni hišni šolni

\$2.00 in \$2.50

Moški usnjati Romeo's, rjavci ali črni, z prištimi ali
privihjenimi podplati.

\$3.00

J. SCHWARTZ

752 East 152nd St.

NAGRADE

1. nagrada, \$25.00 v gotovini
2. nagrada, \$10.00 v gotovini
3. nagrada, \$ 5.00 v gotovini
4. nagrada, \$ 5.00 v gotovini
5. nagrada, \$ 5.00 v gotovini

Zrehenje se bo vršilo pri Irwin Shoe Co. trgovini v
soboto 23. decembra zvečer ob 9:30

Dve najboljši trgovini s čevljji v Collinwoodu

TO SO IZREDNOSTI, KAJ!

Zenski hišni copati vseh barv.

\$1.25 \$1.50 \$1.75 \$2.00

Zenski satenasti copati z nabasanimi podplati v raznih
barvah po

\$1.35

Radio škornji za ženske. Držite si vaše noge suhe in
udobne.

\$3.50

Zenski Juliets obrobljeni s kožuhovino in trakom.

\$1.50 in \$2.00

Otročji Radio škornji. Corki in udobni.

\$2.75 in \$3.00

Par Florsheim čevljev, pripravno darilo za moške. Iz
rujave in črne teletenine in kozljevine.

\$10.00

Zenski satenasti šolni. Navadni, s koraldami ali iz rož
tega črnega satena.

\$4.50

Moški usnjati Everett's Moški usnjati Romeo's
\$2.50 \$3.00

The Irwin Shoe Co. posebni čnsi in rjavci čevljji iz te
letenine in kozljevine. Najboljši kroji po
\$5.00

The IRWIN SHOE Co.

708 E. 152nd St.

Delivers a Grafonola to your home

Tu imate priložnost, da si resnici nekaj prihranite ter si istočasno napolnite dom z žaljivostjo, veseljem in pravim zadovoljstvom!

Vsačko ima užitek od godbe — mlado in staro. In sedaj si nabavite lahko najnoviješi instrument s posebnimi napravami samo da vplačate nanj \$1.00 kot prvi obrrok.

Samo en dolar in veš dom bo poln najnovješje in najpopnejše godbe v bodočnosti!

Skrajno radodarni pogoji.

Mi smo odstranili vse ovire, da lastujete lahko grafonolo. Pridite k nam danes. Izberite se instrument, ki vam je nabolj po volji in ki se najbolj strinja z vašimi zahtevami. Plačajte nam en dolar. Grafonola bo postavljena takoj v vašo hišo.

Povabili bdete lahko vaše prijatelja, da jo slišijo. Vaša družina se bo veselila ob njenem igranju. Medtem pa boste plačevali grafonolo na male mesečne obroke, katerih ne boste nikdar pogrešali in za katere vam nebo nikdar žal.

Znižane cene vam prihranijo precej denarja.

Le poglejte koliko lahko prihranite če kupite grafonolo sedaj.

L-2	\$275	znižani na	\$175
K-2	225	"	150
H-2	165	"	140
C-2	150	"	125
F-2	140	"	100
E-2	125	"	85
D-2	75	"	60
C-2	50	"	45
A-2	32.50	"	30

Ozrite se po teh posebnosti!

Tu so patentirane posebne naprave, katere dobite, kadar kupite Columbia Grafonolo, instrument resnične vrednosti.

1. Krasni Columbia kabinet — Patentirana naprava, ki kontroliira glasove, ako hočete vam igra glaso in ako ne tisto.

2. Poseben Columbia proizvajalec ki je pravzaprav srce grafonole in dela glas bočat, ljubek in mehak.

POHITITE!

POŠLJITE KUPON ČE SE NE MORETE OSEBNO ZGLASITI.

Ce ne morete priti na našo razprodajo, spo
polnite spodnji kupon ter nam pošljite skupno z 1
in postavili vam bomo v hišo koterokoli gra
fonolo želite.

Columbia
Grafonolo

Frank Cerne, 6033
St. Clair Ave.
JEWELER AND MUSIC STORE
PRINCETON 2993-J

RANDOLPH 465

Prosim pošljite mi grafonolo model št.....
po znižani ceni \$..... in po oglaševanih
pogojih:

Ime .....

Naslov .....

Mesto .....

Josip Kostanjevec:

Kaj je prinesel Božidarčku Miklavž?

Peti dan Božidarčeve bolezni se je pooblačilo nebo. Nikjer ni bilo videti več krpe modrega nebesnega oboka, povsod dolgočasno, sivo, semtertja črnkasto obzore. Po drevju pa je listje, kolikor ga se ni bilo popada na tla, šestelito in šumelo v nekem mrzličnem trepetu, ki ga je povzročala neprijetna sapa od severozahoda. In ptice so se približale stanovališčem ter plašno frfotale okoli skudnjev in kozolev, kakor bi si hotele poiskati in prebrati kraj, kjer bi bilo nadalje najbolje njihovo zavetišče.

Res, kmalu so trepetale po zraku prve snežinke ter lezje v ovinih navzdol, prav kakor bi jih bilo sram svoje usiljivosti, da prihajo prve. A kmalu so jih pritisnile druge v hrbot. Začele

so se gnesti druga ob drugo in črez nekoliko časa so se še komaj videle začrnela drevesne veje skozi gosti metež. In snežilo...

Božidarček je za nekaj hipov pozabil svojih bolečin ter zrl iz postelje skozi šipe. Črez nekoliko časa se je ozrl k ateu ter dejal tihu, komaj slišno, s hripcivim glasom: "Atej, meni se zdi, da leze zdaj nebo na zemljo. Le poglejte če ni res?"

Privleklo je koščeno svojo roko izpod odeje ter kažal z njo proti oknu. Atej se je ozrl in takoj videl, da ima sinček prav. Res je velo videti, kakor bi se pogreza na navzdol velikanska sila v plast ter obstajala nad zemljijo, a njeni sestavnici delci — kakor bi se tresli ter požirali drug njegova kaple, ki ga bodo kropile z njimi roke sosedov. Tako si je

Kamor je seglo oko, povsod je bilo drugi dan belo, mrtvaško... Božidarčku je bilo pa vedno slabši in slabši. Videti je bilo, kakor ne bi mogel več pomagati niti zdravnik, niti zdravila. Jutri pa je imel biti Miklavž večer, oni večer, ki ga pričakujejo otroci s takim veseljem, a tudi s strahom. Tudi Božidarček se je hripciv spomnil tega. "Atej, Bog ve, ali mi bo sveti Miklavž prinesel to, česar sem ga prosil?"

Atej ni bilo pri tem hipu hudo pri srcu, da bi se bil najrajsi razjokal. Res, Miklavž je jutri, a mesto da bi se njegov sinček veselil toliko prijetnih reči, ki bi mu jih gotovo prinesel ta svetnik, pa bo morda že ležal trd na belem mrtvaškem 'odru'. In zraven hodo brile dolge sveče in mesto jabolk, rožičev in bonbončkov se bodo svetile okolo svetnika, pa bo morda že ležal trd na belem mrtvaškem 'odru'.

Postrežba točna in solidna. Ijal Božidarček za njim in za hipec mu je zaokrožil smehljaj o kolo bledih ustev...

Na Miklavžev večer je ležal Božidarček dolgo trdo in nepresel.

Postrežba točna in solidna. Ijal Božidarček za njim in za hipec mu je zaokrožil smehljaj o kolo bledih ustev...

misil Božidarčkov ateji, in bilo mično, Malo pred mrakom je bil pri njem zdravnik. Ko je odhalil, je majal z glavo ter sočutno pogledal Božidarčevega očeta.

Rekel pa ni drugačega nego tih besede: "Kakor nocoj kane. Ali bo, ali ne bo!" In odšel je...

(Dalje prih.)

POZIVLJAM VSE ČLANE DRUŠTVA

Primorska Soča št. 94 S. S. P. Z.,
da se gotovo vdeleže letne seje,
ki se vrši dne 10. decembra ob
2. uri popoldne v Jos. Kunčičevi
dvorani. Pridite gotovo ker mora
mo izvoliti nov odbor za leto
1923.

(283) JOS. KLINEK, tajnik

STOJTE!
Na milijone ljudi rabi

BOLGARSKI KRVNI ČAJ

da jim izčisti strup iz telesa
UGONOBITE PREHLAD!

Izboljšajte si kri — ohranite si zdravje. Bolgarski zeliščni čaj deluje hitro. Da olajšate vašim otrokom prehlad, ga jim dajte eno skodelico. Pravljite se proti zimskim boleznim.

Pojdite k vašemu lekarnarju danes in vprašajte za Bolgarski čaj ali vam ga pošljemo mi 1 družinsko škatlico za \$1.25 ali 3 za \$3.15 ali 6 za \$5.25. Naslovite na Marvel Products Company, 433 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

VABILO NA ZABAVNI VEČER

katerega priredi
SL. SAM. PODP. DR. LOSKA DOLINA
DNE 9. DECEMBRA, 1922. — V S. N. DOMU.

Pričetek ob 7. uri zvečer.

Vabljeni so vsi člani društva ter vse cenjeno občinstvo iz Clevelandia in okolice. Na programu je boračka zbirka dobitkov, kateri se bodo dobili tako počeni. Torej naj ne zamudi nobeden te prilike. Za okreplila žejnih in lačnih bo izvrstno preskrbljeno.

Kdor pa se bo hotel zavrteti, mu bo tudi dovoljeno.

K obilni vdeležbi vabi

ODBOR.

Frank J. Lausche SLOVENSKI ODVETNIK

Uraduje po dnevi v svoji odvetniški pisarni
1039 GUARDIAN BLDG.

Zvezdar ob 6:30 do 8. ure pa na domu.
6121 ST. CLAIR AVE. Main 2227

DR. L. E. SIEGELSTEIN
Zdravljenje krvnih in kromičnih bolezni je naša specijaliteta.
308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vogal E. 9th St.

Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popol. od 7. ure
do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. opoldne.

ŽELEZNIČARSKA URA, SAMO \$10.95

na 21 kamnov; zlata in krasno izrezljana

Ura s kukavico in privesek ZASTONJ

Posebno visok uvozniški davek je bil ravnatkar nastavljen od vlade na te vrste ure. Davek je bil ravnatkar stonil v veljavu. To pomeni, da bodo stale ravno te vrste ure v bodeča se enkrat toliko. Pozivamo vas, da najdete eno izrovno, kjer jih dobite ceneje kot še dvakrat toliko kot zahtevamo mi. Videc, da se bliža uvozniški davek, smo vredno menjati naši razaj omenjeno stevilo teh ur, in poslujevajte le do konca leta, poleg tega pa vse naši bodoči poslati visokemu davku vredno. Cesar bo nuditi te ure našim odjemalcem toliko cejce.

Ta ura je zlata, krasno izrezljana in bogatava vzorcev, na 21 kamnov, izdelana na železničarski način. Je močna, pravljiva in drži točen čas. Ljudje vseh poklicov rabijo to uro, kajti nobena juri ne more dati večja zadovoljstva. Na roki jih imamo še omogočeno stevilo, poslužite se torej to ponudbe, ko vam jo damo za \$10.95. Pomnite, da volja ta ponudbe je toliko časa dokler jih imamo kaj v zalogi.

Popolnoma zastonj Ce poslujejo to narocilo takoj vam poslujemo popolnoma zastonj uro s kukavico in zlati privesek z zepno uro. Ne odlažite. Ta ponudba bo trajala le kratki čas.

10 DNEVNA BREZPLAČNA PREISKUŠNJA — NE POŠILJAJTE DENARJA.

Izrežite ta oglas in nam ga pošljite skupno s 50c za poštino. \$10.95 plačajte ko vam je blago izročeno na vašem domu. Poslujte vaše narocilo nemudoma predno pa ta poslana cena prekima ali predno poteka zalogna na naslov:

Imperial Novelty Co., 1016 Milwaukee Ave. Dept. SI. 4 Chicago, Ill.

MALI OGLASI**HIŠA V NAJEM.**

Hiša, 6 sob, velik vrt za obdelavati in lepa senčna drevesa; elektrika in kopališče. Zglasite se na 706 E. 162nd St. (282)

NAPRODAJ JE BILJARDNICA in gostilna z mehkihpijami in sladščicami, na jako prometnem kraju. Izve se na 511 E. 152nd St., Collinwood. (284)

Vse člane in članice društva "Mir" št. 142 S. N. P. J. opozarjam, da se vdeležite glavne društvene seje, ki se bo vršila dne 10. decembra ob 8. uri zjutraj v navadnih prostorih. Naloča vsakega člana in članice, da se gotovo vdeleži, kajti vsakdo, ki bo odsončen bo kazovan po pravilih S. N. P. J. Oproščeni so bo bolniki.

Na dnevnem redu bo volitev društvenega odbora za leto 1923. Opozarjam vas torej vse še enkrat, da ste ob pravem času na svojem mestu. Ne prihajajte na sejo, ko je končana, itd. Na tej seji se bo ukrenilo tudi glede koristi za društveno blagajno, kajti 10c ne pokriva stroškov, katerih smo imeli zadnje leto tako mnogo. Imeli smo pet umrlih članov, vsakemu en venec in 3 pogrebne avtomobile, to so stroški. Zato ste prošeni, da ste navzoči in da ukrenečete po vašem najboljšem prepričanju, tako da bo v korist društva.

ANTON BOKAL, tajnik.

NAZNANILO.**Dr. GARBER**

Želi naznaniti, da je prenestil svoj urad na 10539 ST. CLAIR AVE. Uradne ure kot dosedaj.

Varujte vaš dom in družino! 30-dnevna ponudba po izredno nizki ceni. Če želite imeti dober revolver najboljšega izdelka po nizki ceni, spraviti v žep razliko, kateri bi morali plačati, kajti drugje, imate sedaj priliko SAMO DO PRAZNIKOV, da kupite

Clamstvu gori omenjenega društva se naznana, da se vrši glavna letna seja v nedeljo 10. decembra ob 8.30 dopoldne v navadnih prostorih, v S. N. Domu, soba št. 3. Ker je na dnevnem redu volitev odbora in vseh drugih važnih stvari za rešiti, zato se prosi članstvo, da se vdeleži polnem številu.

Bratski pozdrav,

LOUIS LEVSTIK, tajnik.

SLOVITO STARO ZDRAVILICO POMAGA MNOGOTERIM.

Na tisoč ljudi trije vsled zelo podlag, in vsi ti so ozdravili po modro Evropske Krivne Caja. Del skritar druge bolezni, kakov nameri Zolni kamen, Rak, Zaprite Sled, prebavljajo, Izguba slasti, Broj spenost, izvirajo iz zeločlenih nadol.

Ce se počnete oslabiti, da imate slabost v svojih ustih, pokriti jih z zeločlenim nadol, da vsebina vsebina v nobenih posebnih zdravil, kajti naravno zdravilo ter izboljšanje na zdravje, kajti blagodejno delovanje na zdravje, kajti jeta in ledvice ter jih prizavati, da opravljajo svoj posel.

Cena Evropskemu Krivnemu Caju je \$1.00. Posljemo ga takoj po prenosu denarja. Naslov:

Randolph 2529-J. Central 2373-W. GRAMOFONSKA PLOŠČA

zahvale novi cenil Slovenske PLOŠČE preje \$1.00 sedaj 75c

VELIKA ZALOGA ZLATNE Sitter Avenue Cleveland, O.

Ustavite se pri tem in sto na pravem prostoru.

Star Furniture Co. 5824 ST. CLAIR AVE. ZALOGA Wm. Sitter Avenue Cleveland, O.

Zadnja Razprodaja**SE ŠE VEDNO NADALJUJE**

Ker želim radi družega podjetja opustiti sedanje Vam vsem dobro poznano trgovino, in kakor hitro mogoče, sem se odločil napraviti **VELIKO RAZPRODAO** in razprodati vse blago v zalogi po nižjih kakor tovarniških cenah.

Ker mora vse blago biti razprodano, ne gledajoč na zgubo ali dobiček, zatorej imate priliko sedaj, da se preskrbite z finim, trpežnim in modernim blagom po cenah, kakor še nikdar poprej.

PRIDITE IN PREPRIČAJTE SE SAMI!

Za obilen obisk se Vam toplo priporočam.

Benno B. Leustig
6424 ST. CLAIR AVENUE.

VELIKA RAZPRODAO NA**Pečeh!**

ZA GRETJE IN KUHO JE SEDAJ V TEKU PRI

Star Furniture Co.
5824 ST. CLAIR AVE.

ZA GOTOV DENAR ALI NA KREDIT!